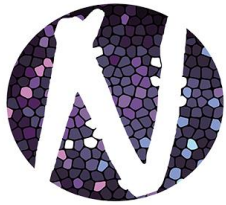


Valtion nuorisoneuvoston
toimintasuunnitelma
2018-2019



Valtion
nuorisoneuvosto

Valtion nuorisoneuvosto on tunnettu nuorisotyön ja -politiikan asiantuntijaelin ja nuorten äänen vahvistaja. Se tekee näkyväksi valtionhallinnon päätösten ja toimenpiteiden vaikutukset nuoriin. Nuorisoneuvoston toiminnassa nuoret ovat mukana osallistuvina ja aktiivisina toimijoina. Teemme aloitteellista vaikuttamistyötä ja poikkihallinnollista arviointia nuoriin ja nuorten hyvinvointiin kohdistuvista palveluista. Arviointien kautta tuotamme tietoa päätöksenteon tueksi.

Valtion nuorisoneuvosto on valtioneuvoston asettama nuorisotyön ja -politiikan asiantuntijaelin. Valtion nuorisoneuvoston toimikausi jatkuu 31.8.2019 asti. Neuvostossa on puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja 15 jäsentä. Valtion nuorisoneuvostossa työskentelee pääsihteeri ja kaksi suunnittelijaa. Neuvottelukunnalla on kaksi jaostoa, tutkimus- ja arviointijaosto sekä ennakointijaosto. Lisäksi neuvottelukunnalla on työvaliokunta.

tietoanuorista.fi

Facebook: Tietoanuorista

Twitter: @tietoanuorista

Instagram: Tietoanuorista

etunimi.sukunimi@minedu.fi

nuora@minedu.fi

info@tietoanuorista.fi

Valtion nuorisoneuvoston lakisääteisinä tehtävinä ovat:

- käsitellä nuorten kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita ja arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin
- tehdä aloitteita ja esityksiä nuorisopolitiikan kehittämiseksi
- tuottaa ajankohtaista tietoa nuorista ja heidän elinoloistaan
- antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle lausunto valtakunnalliseen nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaan otettavista asioista
- seurata toimialan kansainvälistä kehitystä ja yhteistyötä

Keskeisinä välineinä valtion nuorisoneuvostolla ovat nuorten arvoja ja asenteita seuraavat Nuorisobarometrit, nuorten hyvinvoinnin indikaattorit sekä muu tietotuotanto.

Toimintaa ohjataan vuosittaisella toimintasuunnitelmalla, josta löytyy konkreettiset toimenpiteet asetettujen tehtävien saavuttamiseksi.

Toimintasuunnitelmassa valtion nuorisoneuvoston toiminta on jaoteltu kolmeen kokonaisuuteen:

I Tutkimus- ja arviointityö

II Ennakointityö

III Nuorisopoliittinen tieto päätöksentekoon

Tutkimus- ja arviointityö

Valtion nuorisoneuvoston tehtävänä on tuottaa ajan-kohtaista tietoa nuorista ja heidän elinoloistaan päätöksenteon tueksi. Vuosittain julkaistavilla tutkimuksilla neuvosto edistää nuorten hyvinvoinnin kehittämistä. Nuorisopolitiikan suuria linjoja hahmotetaan ja kehitetään olemassa olevan tiedon pohjalta.

Säännöllisesti tuotettavien tutkimusten ja selvitysten lisäksi tehdään pienimuotoisia mielipidekyselyitä ja muita tutkimuksia.

Valtion nuorisoneuvostolla on tutkimus- ja arviointijaosto, jonka tehtävänä on tukea ja kehittää nuorisoneuvoston tutkimus- ja arviointityötä. Valtion nuorisoneuvoston tutkimus- ja arviointityön lähtökohtana on nuorten hyvinvointi. Keskeistä on myös asioiden merkityksellisyys ja suunnitelmallisuus sekä pitkän aikavälin vaikutusten seuraaminen.

Valtion nuorisoneuvosto seuraa hallituksen säädösvalmistelua ja arvioi päätöksenteon nuorisovaikutuksia.

Katsaus kärkihankkeisiin nuorisonäkökul-

masta

Puolivuosittain julkaistaan katsaus hallituksen toimenpiteiden ja päätösten vaikutuksista nuorten elämään. Katsaukseen sisältyy valtion nuorisoneuvoston arvio nuorten hyvinvoinnin kehityksestä ja lainsäädännössä havaituista puutteista sekä kehittämisideoita nuorten elinolojen parantamiseksi.

Valtion nuorisoneuvosto seuraa erityisesti niiden hallitusohjelmaan kirjattujen painopistealueiden toteutumista, joiden kautta nuorisopoliittiset uudistukset toteutuvat:

1. Työllisyys ja kilpailukyky (Indikaattorit: Nuorten työttömyys ja nuorten asunnottomuus)

- Työn vastaanottamista estäviä kannustinloukkuja puretaan ja rakenteellista työttömyyttä alennetaan
- Paikallisen sopimisen edistämishankkeet

2. Osaaminen ja koulutus (Indikaattorit: Koulukiusaaminen, sijoittuminen peruskoulun jälkeen, koulunkäynnistä pitäminen)

- Uudet oppimisympäristöt ja digitaaliset materiaalit kouluihin
- Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi
- Nopeutetaan siirtymistä työelämään
- Nuorisotakuusta yhteisötakuun suuntaan

3. Hyvinvointi ja terveys (Terveystilan kokeminen, hoitoon pääsyajat, päihteidenkäytön indikaattorit)

- Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma

AIKATAULU

Selvitys julkistetaan vuosittain toukokuun ja marraskuun lopussa.

Arviointi valtionhallinnon toimenpiteiden

vaikutuksista nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin

Kerran hallituskaudessa tehdään arviointi valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksista nuoriin ja nuorille suunnattuihin palveluihin ja toimintoihin. Arviointi sisältää myös valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman arviointityön. Arviointityö tilataan ulkopuoliselta taholta tarjouskilpailun kautta. Valtion nuorisoneuvosto lisää arviointiin ehdotukset politiikkatoimista.

AIKATAULU

Alkuvuosi 2019.

Harrastamisen arviointi

Valtion nuorisoneuvosto, valtion liikuntaneuvosto ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA ovat käynnistäneet yhteistyössä valtionhallinnon toimenpiteiden ja ohjauskeinojen arviointihankkeen koskien lasten ja nuorten yhdenvertaista mahdollisuutta harrastaa.

Arvioinnin tavoitteena on

1. Analysoida valtionhallinnon eri toimialojen säädös-, informaatio- ja resurssiohjauksen kokonaistilanne, tavoitteiden yhdensuuntaisuus ja toimenpiteiden tuloksellisuus alle 29-vuotiaiden lasten ja nuorten harrastamista koskien.
2. Muodostaa kokonaiskuvaus valtionhallinnon eri toimialojen säädös-, informaatio- ja resurssiohjauksen tavoitteista, kohderyhmistä, resursoinnista ja toimenpiteiden tuloksellisuudesta.

3. Luoda pysyvä ja toistettavissa oleva mallin-
nus valtionhallinnon toimenpiteiden vaiku-
tusten arvioimiseksi lasten ja nuorten harras-
tamisen edistämistä koskien.

Arvioinnissa tuotetaan kokonaiskuva valtionhallinnon eri toimialojen toimenpiteistä vuosilta 2005–2016 ja yksityiskohtainen arviointi vuoden 2016 toimenpiteis-
tä. Taustaksi tuotetaan kartoitus harrastustoiminnan
muodoista sekä estävistä ja edistävistä tekijöistä ikä-
ryhmät ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulmat
huomioiden.

Arvioinnin toteuttaa Owl Group Oy. Arviointi käyn-
nistyi toukokuussa 2017 ja se valmistuu joulukuussa
2017

AIKATAULU

Arviointi julkaistaan tammi-helmikuussa 2018

Indikaattorit

Valtion nuorisoneuvosto pitää yllä nuorten hyvin-
vointi-indikaattoreita sekä barometri-indikaattoreita.
Indikaattorit löytyvät tietoaanurista.fi-sivustolta.
Indikaattoritietoa hyödynnetään omissa selvityksissä
ja arvioinneissa, mutta niistä on hyötyä myös ulko-
puolisille nuorten hyvinvoinnista kiinnostuneille ta-
hoille.

Tietoaanurista.fi-sivuilla on myös Nuorisotakuun-
seurantaindikaattorit.

Valmistellaan indikaattoriuudistus, jonka yhteydessä
pohditaan indikaattoreiden määrää ja laatua sekä

miten indikaattoreita voidaan hyödyntää enemmän
päätöksenteossa.

AIKATAULU

Alkuvuosi 2019

Nuorisobarometri

Nuorisobarometri mittaa suomalaisten 15-29-
vuotiaiden nuorten arvoja ja asenteita. Nuorisoba-
rometri tarttuu ajankohtaisiin aiheisiin, mutta toistaa
joitain kysymyksiä säännöllisesti mahdollistaen myös
pidemmän aikavälin asennemuutosten tarkastelun.
Nuorisobarometri julkaistaan vuosittain.

Vuoden 2018 barometrin teemana on Eurooppa,
populismi ja eurooppalaiset arvot. Vuoden 2019
teema päätetään valtion nuorisoneuvoston kokouk-
sessa keväällä 2018. Vuoden 2020 barometrin teema
päätetään valtion nuorisoneuvoston kokouksessa
keväällä 2019.

AIKATAULU

Barometriä julkistamistilaisuus seuraavan vuoden
maalis-huhtikuussa.

Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus

Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus kartoittaa 7-
29-vuotiaiden lasten ja nuorten harrastuksia ja järjes-
tökiinnostuneisuutta. Tutkimus tuotetaan joka toinen
vuosi yhteistyössä Nuorisotutkimusseuran, Valtion
liikuntaneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön
kanssa.

Vuoden 2017 teemana on Liikunta ja yhdenvertai-
suus, tutkimus julkaistaan syksyllä 2018. Tutkimuk-

sessä on mukana myös 6-vuotiaiden otos, joka toteu-
tetaan yhteistyössä Lapsiasiavaltuutetun toimiston
kanssa.

Vuoden 2019 Lasten ja nuorten vapaa-
aikatutkimuksen teemasta sovitaan valtion nuorisoneu-
voston kokouksessa keväällä 2018.

AIKATAULU

Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus julkistetaan
27.11.2018.

Nuorten elinolot -vuosikirja

Nuorten elinolot – vuosikirja tarjoaa ajankohtaista
tietoa nuorten hyvinvoinnista päätöksentekijöille,
nuorisualan ammattilaisille sekä vanhemmille ja muil-
le kasvattajille. Nuorten elinolot – vuosikirja julkais-
taan yhdessä Nuorisotutkimusverkoston ja Terveystieteen
ja hyvinvoinninlaitoksen kanssa.

AIKATAULU

Elinolot – vuosikirja julkaistaan lokakuussa 2018.

Mielipidemittaukset

Mielipidemittaukset ovat pienempiä tutkimuksia,
joita tehdään ajankohtaisista aiheista, nopeahkolla
aikataululla. Mielipidemittausten otos on muita tut-
kimuksia pienempi.

Mielipidemittausten tulosten perusteella halutaan
nostaa keskusteluun näkökulmia, jotka puhuttavat tai
ovat kiinnostavia parhaillaan.

Maakuntavaalien ja eduskuntavaalien alla tehdään

mielipidemittaukset 18-29-vuotiaille nuorille.

Nuorisotyön ja –politiikan kansainvälisen kehityksen ja yhteistyön seuranta

Valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelmaan on kirjattu Suomen tavoitteet nuorisotalan kansainväliselle ja Eurooppalaiselle yhteistyölle.

Näiden lisäksi yhteistyötä tulevat ohjaamaan Suomen tulevien Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin puheenjohtajakausien yhteiset kansalliset tavoitteet ja agendat.

Valtion nuorisoneuvosto laatii itselleen työkalut ja toimintamallit nuorisotyön ja –politiikan kansainvälisen kehityksen ja yhteistyön seurantaan, kasvattaa verkostojaan aiheen tiimoille ja hyödyntää tutkimusten kysymyspatteristoissa eurooppalaisten nuorisotutkimusten kysymyksiä vertailun mahdollistamiseksi.

Ennakointityö

Valtion nuorisoneuvoston tehtävänä on tehdä aloitteita ja esityksiä nuorisopolitiikan kehittämiseksi ja tuoda nuorten näkökulmaa esiin päätöksenteossa. Valtion nuorisoneuvoston ennakointityötä valmistellee ennakointijaosto. Ennakointijaoston tehtävänä on katsoa nuorisotyötä ja –politiikkaa hallituskautta pidemmälle. Ennakointijaosto hahmottelee nuorisopolitiikan suuria linjoja nykytiedon valossa sekä tekee ennakointia tulevaisuudesta.

Valtakunnallinen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma

Vuonna 2019 hyväksyttävän seuraavan valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelmaan otettavien asioiden kartoittaminen ja lausunnon valmistelu.

AIKATAULU

Loppukevät 2019

Liikunta- ja nuorisopoliittinen tulevaisuuskuva

Valtion nuorisoneuvosto ja valtion liikuntaneuvosto valmistelevat yhteisen liikunta- ja nuorisopoliittisen tulevaisuuskuvan, joka mallintaa myös ennakointia nuorisotoimialalla. Tulevaisuuskuvan tarkoituksena on hahmottaa toimialan kenttää ja katsoa tulevaisuuteen, miltä toimialan kenttä näyttää ja mitä haasteita ja mahdollisuuksia nähdään sekä luoda rakenne, jolla ennakointia voidaan tehdä. Tulevaisuuskuvat tehdään yhteistyössä VNK:n, VTT, VATT, Etla ja Sitran kanssa.

Tulevaisuuskuva hyödynnetään nuorisopoliittisessa keskustelussa, joka käynnistetään vastuuministerin kanssa.

AIKATAULU

Toteutussuunnitelma syksy 2017-alkuvuosi 2018, työ valmis loppuvuodesta 2018

Hack for nuorisopolitiikka

Valtion nuorisoneuvoston tehtävänä on tehdä esityksiä nuorisopolitiikan kehittämiseksi. Ennakointijaosto kokoaa kehittämis ehdotuksia seuraavaa hallitusohjelmaa varten, johon valtion nuorisoneuvosto tekee politiikkasuositukset. Nuorisotyö ja –politiikka tarvitsevat tulevaisuudessa innovatiivisia avauksia ja esityksiä.

AIKATAULU

Valmistelutyö 2018

Osallisuus ja vaikuttaminen

Valtion nuorisoneuvosto edistää kansalaisaloitteen jättämisen ja allekirjoittamisen ikärajan laskemista yhteistyössä mm. Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton kanssa.

Tuotetaan ja kasataan tietoa puolueille nuorten hyvinvoinnista ja elinoloista osaksi vaaliohjelmaa.

Varmistetaan, että valtion nuorisoneuvoston työssä näkyy ja kuuluu nuorten ääni osallistamalla nuoria monin eri tavoin neuvoston työhön.

Nuortenideat.fi –palvelu

Valtion nuorisoneuvosto toimii yhteyshenkilönä koko Suomea koskevissa aloitteissa Nuortenideat.fi –palvelussa. Nuorten aloitteet ja ideat toimitetaan vastuuvirkamiehille tai organisaatioille vastattavaksi.

Valtion nuorisoneuvosto on myös organisaationa mukana Nuortenideat.fi –palvelussa. Se mahdollistaa vuorovaikutteisen osallisuustoiminnan, kun nuorilta voi kysyä ideoita, ehdotuksia, mielipiteitä tai kannanottoja päätöksenteon tueksi. Nuorisoneuvosto on aktiivisesti mukana palvelun kehittämisessä ja tunnettuuden kasvattamisessa.

Nuorisopoliittinen tieto päätöksentekoon

Valtion nuorisoneuvosto nostaa aktiivisesti esiin nuorten hyvinvointiin ja elinoloihin liittyviä uutisia, tutkimustuloksia ja näkökulmia.

Julkaisuja, aloitteita ja esityksiä nostetaan esiin tiedotteiden, sosiaalisen median, verkostojen ja erilaisten tilaisuuksien avulla. Valtion nuorisoneuvoston julkaisemia tutkimustuloksia jalkautetaan aktiivisesti yhteistyötahoille. Lisäksi tehdään ehdotuksia politiikkatoimiksi, jotka perustuvat tutkimustietoon.

Valtion nuorisoneuvoston tekemät arvioinnit sisältävät aina ehdotukset politiikkatoimiksi ja nuorisotyön ja/tai –politiikkaan liittyviä aloitteita ja esityksiä.

Aloitteet, esitykset ja lausunnot

Valtion nuorisoneuvosto tekee aloitteita ja esityksiä nuorisopoliittikan kehittämiseksi. Lisäksi neuvosto valmistelee lausunnot keskeisimmistä nuorten elinoloihin liittyvistä hallituksen esityksistä ja valtion talousarviosta sekä keskeisimmät viranomaismuistioista ja –selvityksistä. Valtion nuorisoneuvosto lausuu myös merkittävimmistä nuorten elinoloihin liittyvistä hallituksen esityksistä, joista siltä ei suoraan pyydetä lausuntoa.

Tietoanuorista.fi

Valtion nuorisoneuvosto näkyy, vaikuttaa ja viestii verkossa ja sosiaalisessa mediassa. tietoanuorista.fi-sivustolle kootaan kaikki neuvoston työ.

Viestinnän käytössä ovat myös sosiaalinen media, joissa käytetään aihetunnistetta #tietoanuorista. Julkaisujen osalta käytetään aihetunnisteita #nuorisobarometri ja #vapaaaikatutkimus.

Toimialan kansainvälinen kehitys ja yhteistyö

Uusi nuorisolaki toi valtion nuorisoneuvostolle uuden tehtävän: seurata toimialan kansainvälistä kehitystä ja yhteistyötä. Toimikautensa loppupuolen valtion nuorisoneuvosto kartoittaa olemassa olevia rakenteita ja verkostoja ja selvittää yhteistyön mahdollisuutta toimialan kansainvälisen seurannan ja yhteistyön osalta. Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry:n ja Suomen YK-nuorisodelegaatin kautta valtion nuorisoneuvosto välittää tietoa mm. vuoden 2018 Nuorisobarometrissa, jonka teemana on vaikuttaminen ja valta Euroopassa. Näkyvimmin toimialan kansainvälinen kehitys ja yhteistyö näkyvät tulevan Euroopan unionin puheenjohtajuuskauden taustavalmistelussa sekä Eurooppa-aiheisen Nuorisobarometrin tulosten eteenpäin tiedottamisessa.